

ಭೂಜನರಸ ವಿಭಾವ ಸಂದಿ

ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ ಗುರುಗಳ
ಕರುಣದಿಂದಾಪನಿತು ಪೇಳುವೆ
ಪರಮ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಿದನಾದರದಿ ಕೇಳುವುದು

ವನಜಜಾಂಡದೊಳುಳ್ಳವಿಳ ಚೇ
ತನರು ಭುಂಜಿಪ ಚತುರವಿಧ ಭೋ
ಜನಪದಾಥದಿ ಚತುರ ವಿಧ ರಸರೂಪ ತಾನಾಗಿ
ಮನಕೆ ಬಂದುದನುಂಡುಣಿಸಿ ಸಂ
ಹನನಕುಪಚಯ ಕರಣಕಾನಂ
ದನಿಮಿಷರಿಗಾತ್ಮಪ್ರದೇಹನ ಸುಖವನೀವ ಹರಿ ೪-೧

ನೀಡದಂದದಲಿಪ್ಪ ಲಿಂಗಕೆ
ಷೋಡಶಾತ್ಮಕ ರಸವಿಭಾಗವ
ಮಾಡಿ ಷೋಡಶಕಲೆಗಳಿಗೆ ಉಪಚಯಗಳನೆ ಕೊಡುತ
ಕ್ರೋಡ ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರ
ನಾಡಿಗತದೇವತೆಗಳೊಳಗಿ
ದ್ವಾಡುತಾನಂದಾತ್ಮ ಚರಿಸುವ ಲೋಕದೊಳು ತಾನು ೪-೨

ದ್ವಾರುರಸವೆಂದೆನಿಸಿ ಮೂವ
ತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ನಾಡಿಯಳು ತದ್ರುಪ
ಧಾರಕನು ತಾನಾಗಿ ಸರ್ವಶ
ರೀರಗಳಲಿ ಅಹಶ್ಚರಾತ್ರಿ ವಿ
ಹಾರಮಾಳ್ಳನು ಬ್‌ಇಉಹತಿಯೆಂಬ ಸುನಾಮದಿಂ ಕರೆಸಿ ೪-೨

ಆರುರಸ ಸತ್ವಾದಿ ಭೇದದಿ
ಆರು ಮೂರಾಗಿಹವು ಸರಾ
ಸಾರ ನೀತಾಪ್ರಚುರ ಖಂಡಾಖಂಡ ಚಿತ್ಪ್ರಚುರ
ಈರಧಿಕ ಎಪ್ಪತ್ತುಸಾವಿರ
ಮಾರಮಣನ ರಸಾಖ್ಯರೂಪ ಶ
ರೀರದಲಿ ಭೋಜ್ಯ ಸುಪದಾಥದಿ ತಿಳಿದು ಭುಂಜಿಸುವುದು ೪-೪

ಈರಗತ ರಸರೂಪಗಳು ಮು
ನ್ನೂರು ಮ್ಯಾಲೈವತ್ತು ನಾಲಕು
ಚಾರು ಘ್‌ಇತಗತ ರೂಪಗಳು ಇಪ್ಪತ್ತರೋಂಭತ್ತು
ಸಾರ ಗುಡದೊಳಗೈದು ಸಾವಿರ
ನೂರವೊಂದು ಸುರೂಪ ದ್ವಿಸಹ
ಸ್ವಾರೇರಡು ಶತ ಪಂಚವಿಂಶತಿ ರೂಪ ಫಲಗಳಲಿ ೪-೫

ವಿಶದ ಸ್ಥಿರ ತೀಣವು ನಿರಹರ
ರಸದೊಳು ಮೂರೈದು ಸಾವಿರ
ತ್ರಿಶತನವ ರೂಪಗಳ ಚಿಂತಿಸಿ, ಭುಂಜಿಪುದು ವಿಷಯ
ಶ್ವಸನ ತತ್ವೇಶರೊಳಗಿದ್ದೀ
ಪೆಸರಿನಿಂದಲಿ ಕರೆಸುವನು ಧೇ
ನಿಸಿದರೀ ಪರಿ ಮನಕೆ ಪೊಳೆವನು ಬಲ್ಲ ವಿಬುಧರಿಗೆ ೪-೬

ಕಪಿಲ ನರಹರಿ ಭಾಗವತ್ರಯ
ವಪುಷ ನೇತ್ರದಿ ನಾಸಿಕಾಸ್ಯದಿ
ಶಫರನಾಮಕ ಜಿವೆಯಲಿ ದಂತದಲಿ ಹಂಸಾಖ್ಯ
ತ್ರಿಪದಿಪಾದ್ಯ ಹಯಾಸ್ಯ ವಾಚ್ಯದೊ
ಳಪರಿಮಿತ ಸುಖಪುಣ ಸಂತತ
ಕ್ರೋಷಣರೊಳಗಿದ್ದವರವರ ರಸ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕೊಡುವ ೪-೭

ನಿರುಪಮಾನಮ್ನಾತ್ಮ ಹರಿ ಸಂ
ಕರುಷಣ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ರೂಪದಿ
ಇರುತಿಹನು ಭೋಕ್ತೃಗಳೊಳಗೆ ತಚ್ಚಕ್ತಿದನು ಯೆನಿಸಿ
ಕರೆಸುವನು ನಾರಾಯಣನಿರು
ಧೈರಡು ನಾಮದಿ ಭೋಜ್ಯ ವಸ್ತುಗ
ನಿರುತ ತಪಕನಾಗಿ ತ್ವೃಣುಪ್ತಿಯನೀವ ಚೇತನಕೆ ೪-೮

ವಾಸುದೇವನು ಒಳಹೊರಗೆ ಅವ
ಕಾಶ ಕೊಡುವ ನಭಸ್ಥನಾಗಿ ರ
ಮಾಸಮೇತ ವಿಹಾರ ಮಾಳ್ವನು ಪಂಚರೂಪದಲಿ
ಆ ಸರೋರುಹ ಸಂಭವಾ ಭವ
ವಾಸವಾದ್ಯಮರಾದಿ ಚೇತನ
ರಾಶಿಯೊಳಗಿಹನೆಂದು ಅರಿತವನವನೆ ಕೋವಿದನು ೪-೯

ವಾಸುದೇವನು ಅನ್ನದೊಳು ನಾ
ನಾ ಸುಭಯದಿ ಸಂಕರುಷಣ ಕ್ಷಿ
ತೀಶ ಪರಮಾನ್ನದೊಳು ಘೋಷತದೊಳಗಿಪ್ಪನನಿರುದ್ಧ
ಆ ಸುಪಣಾಂಸಗನು ಸೂಪದಿ
ವಾಸವಾನುಜ ಶಾಕದೊಳು ಮೂ
ಲೇಶ ನಾರಾಯಣನು ಸವತ್ರದಲಿ ನೆಲೆಸಿಹನು ೪-೧೦

ಅಗಣಿತಾತ್ಮ ಸುಭೋಜನ ಪದಾ
ಥಗಳ ಒಳಗೆ ಅಖಂಡವಾದೊಂ
ದಗಳಿನೊಳನಂತಾಂಶದಿಂದಲಿ ಖಂಡನೆಂದಿನಿಸಿ
ಜಗದಿ ಜೀವರ ತ್ವಷ್ಟಿ ಪಡಿಸುವ
ಸ್ವಗತ ಭೇದವಿವಜಿತನ ಈ

ಬಗೆಯ ರೂಪವನರಿತು ಭುಂಜಿಸಿ ಅಪಿಸುವನಡಿಗೆ ೪-೧೧

ಈ ಪರಿಯಲರಿತುಂಬ ನರ ನಿ

ತೋಪವಾಸಿ ನಿರಾಮಯನು ನಿ

ಷ್ಠಾಪಿ ನಿತ್ಯ ಮಹತ್ಸುಯಜ್ಞನಾಗಳಾಚರಿಸಿದವನು

ಪೋಪುದಿಪ್ಪುದು ಬಪ್ಪುದೆಲ್ಲ ರ

ಮಾಪತಿಗಧಿಶ್ಠಾನವೆನ್ನು ಕ್ಷ

ಪಾಪಯೋನಿಧಿ ಮಾತನಾಲಿಸುತಿಹ ಜನನಿಯಂತೆ ೪-೧೨

ಆರೆರದು ಸಾವಿರಧ ಮೇಲಿನ್ನೊರ ಐವಧೊಮ್ಮ ರೂಪಧಿ

ಸಾರಭೋಕ್ತನಿರುದ್ಧ ಧೇವನು ಅನ್ನಮಯನೆನಿಪ

ಮೂರೆರದುವರೆ ಸಾವಿರಧ ಮೇಲ್ ಮೂರಧಿಕ ನಾಲ್ವಡ್ಡು ರೂಪಧಿ

ಧೋರುಧಿಹ ಪ್ರಧ್ಯುಮ್ಮ ಜಗಧೂಳು ಪ್ರಾಣಮಯನಾಗಿ ೪-೧೩

ಎರಡು ಕೋಶದ ಒಳಹೊರಗೆ ಸಂ

ಕರುಷಣ್ಯೆದು ಸುಲಅದರವ

ತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರದೇಳಧಿಕ ಶತರೂಪಗಳ ಧರಿಸಿ

ಕರೆಸಿಕೊಂಬ ಮನೋಮಯನು ಎಂ

ದರವಿದೂರನು ಈರೆರಡು ಸಾ

ವಿರದ ಮುನ್ನೊರಾದ ಮೇಲ್ನಾಲ್ಕಧಿಕ ಎಪ್ಪತ್ತು ೪-೧೪

ರೂಪದಿಂ ವಿಜ್ಞಾನಾನ ಮಯನೆಂಬ್
ಈ ಪೆಸರಿನಿಂ ಆಸುದೇವನು
ವ್ಯಾಪಿಸಿಹ ಮಹದಾದಿ ತತ್ವವ ತತ್ವತಿಗಳೋಳಗೆ
ಈ ಪುರುಷನಾಮಕನ ಶುಭಸ್ವೇ
ದಾಪಳೆನಿಸಿ ರಮಾಂಬ ತಾ ಬ್ರ
ಹ್ಮಾಪರೋಇಗಳಾದವರ ಲಿಂಗಾಂಗ ಕೆಡಿಸುವಳು ೪-೧೫

ಐದುಸಾವಿರ ನೂರ ಇಪ್ಪ
ತ್ತೈದು ನಾರಾಯಣನ ರೂಪವ
ತಾ ಧರಿಸಿಕೊಂಡನುದಿನದಿ ಆನಂದಮಯನೆನಿಪ
ಐದು ಲಲದ ಮೇಲೆ ಎಂಭ
ತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ನಾಲ್ಕು ಶತಗಳ
ಐದು ಕೋಶಾತ್ಮಕ ವಿರಿಂಚಾಂಡದೋಳು ತುಂಬಿಹನು ೪-೧೬

ನೂರವೊಂದು ಸುರೂಪದಿಂ ಶಾಂ
ತೀರಮಣ ತಾನನ್ನನೆನಿಪೈ
ನೂರ ಮೇಲ್ಮೂರಧಿಕದಶ ಪ್ರಾಣಾಷ್ಟ್ಯ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ
ತೋರುತಿಹನೈವತ್ತೈದು ವಿ
ಕಾರ ಮನದೊಳು ಸಂಕರುಷಣೈ

ನೂರು ಚತುರಾಶೀತಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಾತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಖ್ಯಾ ೪-೧೭

ಮೂರು ಸಾವಿರದಧಶತ ಮೇ
ಲೀರಧಿಕರೂಪಗಳ ಧರಿಸಿ ಶ
ರೀರದೊಳಗಾನಂದಮಯ ನಾರಾಯಣಾಹ್ವಯನು
ಈರೆರಡು ಸಾವಿರದ ಮೇಲ್ಮು
ನ್ನೂರು ಐದು ಸುರೂಪದಿಂದಲಿ
ಭಾರತೀಶನೋಳಿಪ್ಪ ನವನೀತಸ್ಥ ಘೃತದಂತೆ ೪-೧೮

ಮೂರಧಿಕ ಐವತ್ತು ಪ್ರಾಣ ಶ
ರೀರದೊಳಗನಿರುದ್ಧನಿಷ್ಟೈ
ನೂರು ಹನ್ನೊಂದಧಿಕಪಾನನೋಳಿಷ್ಟೈ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ
ಮೂರನೆಯ ವ್ಯಾನನೋಳಗೈದರೆ
ನೂರು ರೂಪದಿ ಸಂಕರುಷಣೈ
ನೂರು ಮೂವತ್ತೈ ದುದಾನನೋಳಿಪ್ಪ ಮಾಯೇಶ ೪-೧೯

ಮೂಲನಾರಾಯಣನು ಐವ
ತ್ತೇಳಧಿಕ ಐನೂರು ರೂಪವ
ತಾಳಿ ಸವತ್ರದಿ ಸಮಾನನೋಳಿಪ್ಪ ಸವೇಶ
ಲೀಲೆಗೈವನು ಸಾವಿರದ ಮೇ

ಲೇಳು ನೂಹನ್ನೊಂದು ರೂಪವ

ತಾಳಿ ಪಂಚಪ್ರಾಣರೊಳು ಲೋಕಗಳ ಸಲಹುವನು ೪-೨೦

ತ್ರಿನವತಿ ಸ್ವರೂಪಾತ್ಮಕನಿರು

ಧನು ಸದಾ ಯಜಮಾನನಾಗಿ

ಧನಲ ಯಮ ಸೋಮಾದಿ ಪಿತ್‌ಇದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ

ನೆನಿಪನಾ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಸಂಕರು

ಷಣ ವಿಭಾಗವ ಮಾಡಿಕೊಂ

ಡುಣಿಪ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಭೋಜನದಾಯಿ ತುಯಾಹ್ವ ೪-೨೧

ಷಣ್ಣವತಿನಾಮಕನು ವಸು ಮೂ

ಕೃಣ್ಣ ಭಾಸ್ಕರರೊಳಗೆ ನಿಂತು ಪ್ರ

ಪನ್ನ ರನುದಿನ ನಿಷ್ಕಪಟ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯಲಿ ಮಾಳ್ವ

ಪುಣ್ಯ ಕಮವ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕಾ

ರುಣ್ಯ ಸಾಗರನಾ ಪಿತ್‌ಇಗಳಿಗೆ

ಗಣ್ಯ ಸುಖವಿತ್ತವರ ಪೊರೆವನು ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲಿ ೪-೨೨

ಸುತಪನೇಕೋತ್ತರ ಸುಪಂಚಾ

ಶತವರಣ ಕರಣದಿ ಚತುವಿಂ

ಶತಿ ಸುತತ್ವದಿ ಧಾತುಗಳೊಳಗಿದ್ದವಿರತನಿರುದ್ಧ

ಜತನ ಮಾಳ್ಕನು ಜಗದಿ ಜೀವ
ಪ್ರತತಿಗಳ ಷಣ್ಣವತಿ ನಾಮಕ
ಚತುರ ಮೂತಿಗಳಚಿಸುವರದರಿಂದೆ ಬಲ್ಲವರು ೪-೨೩

ಅಂಬುಜಜಾಂಡೋದರನು ವಿಪಿನದಿ
ಶಬರಿಯೆಂಜಲನುಂಡು ಗೋಕುಲ
ದಬಲೆಯರನೊಲಿಸಿದನು ಇಷಿ ಪತ್ತಿಯರು ಕೊಟ್ಟನ್ನ
ಸುಭುಜ ತಾ ಭುಂಜಿಸಿದ ಸ್ವರಮಣ
ಕುಬುಜೆ ಗಂಧಕೆ ಒಲಿದ ಮುನಿಗಣ
ವಿಬುಧಸೇವಿತ ಬಿಡುವನೇ ನಾವಿತ್ತ ಕಮಫಲ ೪-೨೪

ಗಣನೆಯಿಲ್ಲದ ಪರಮಸುಖ ಸ
ದ್ಗುಣಗಣಂಗಳ ಲೇಶಲೇಶಕೆ
ಎಣೆಯೆನಿಸದು ರಮಾಬ್ಜ ಭವಶಕ್ರಾದಿಗಳ ಸುಖವು
ಉಣುತುಣುತಮೈ ಮರೆದು ಕ್ಷಿಣ್ಣಾ
ಪಣವೆನಲು ಕೈಕೊಂಬನಭಕ
ಜನನಿ ಭೋಜನ ಸಮಯದಲಿ ಕೈಯೊಡ್ಡುವಂದದಲಿ ೪-೨೫

ಜೀವ ಕ್ಷಿಣ್ಣ ಕಮಗಳ ಬಿಡದೆ ರ
ಮಾವರನು ಸ್ತೋಕರಿಸಿ ಫಲಗಳ

ನೀವನಧಿಕಾರಾನುಸಾರದಲವರಿಗನವರತ
ಪಾವಕನು ಸವಸ್ವ ಭುಂಜಿಸಿ
ತಾ ವಿಕಾರವನೈದನೊಮ್ಮೆಗು
ಪಾವಕನೆ ಪಾವನನೆನಿಪ ಹರಿಯುಂಬುದೇನರಿದು ೪-೨೬

ಕಲುಷ ಜಿಹ್ವೆಗೆ ಸುಷುಭೋಜನ
ಜಲ ಮೊದಲು ವಿಷದೋರುವುದು ನಿ
ಷ್ಕಲುಷ ಜಿಹ್ವೆಗೆ ಸುರಸ ತೋರುವುದೆಲ್ಲ ಕಾಲದಲಿ
ಸುಲಲಿತಾಂಗಗೆ ಸಕಲರಸ ಮಂ
ಗಳವೆನಿಸುತಿಹುದನ್ನಮಯ ಕೈ
ಕೊಳದೆ ಬಿಡುವನೆ ಪೂತನಿಯ ವಿಷಮೊಲೆಯನುಂಡವನು ೪-೨೭

ಪೇಳಲೇನು ಸಮೀರದೇವನು
ಕಾಲಕೂಟವನುಂಡು ಲೋಕವ
ಪಾಲಿಸಿದ ತದ್ಧಾಸನೋವನು ಅಮ್‌ಇಉತನೆನಿಸಿದನು
ಶ್ರೀ ಲಕುಮಿವಲ್ಲಭ ಶುಭಾಶುಭ
ಜಾಲಕಮಗಳುಂಬನುಪಚಯ
ದೇದೇಳಿಗೆಗಳವಗಿಲ್ಲವೆಂದಿಗು ಸ್ವರಸಗಳ ಬಿಟ್ಟು ೪-೨೮

ಈ ಪರಿಯಲಚ್ಯುತನ ತತ್ತ

ದ್ರೂಪ ತನ್ನಾಮಗಳ ಸಲೆ ನಾ
ನಾ ಪದಾಧದಿ ನೆನೆನೆನೆದು ಭುಂಜಿಸುತಲಿರು ವಿಷಯ
ಪ್ರಾಪಕ ಸ್ಥಾಪಕ ನಿಯಾಮಕ
ವ್ಯಾಪಕನುಯೆಂದರಿದು ನೀ ನಿ
ಲೇಪನಾಗಿರು ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಗಳನಪಿಸವನಡಿಗೆ ೪-೨೬

ಐದು ಲವಂಭತ್ತರೊಂಭ
ತ್ತಾದ ಸಾವಿರದೇಳುನೂರರ
ಐದು ರೂಪವ ಧರಿಸಿ ಭೋಕ್ತೃಗಳ ಭೋಜ್ಯನೆಂದೆನಿಸಿ
ಶ್ರೀಧರಾ ದುಗಾರಮಣ ಪಾ
ದಾದಿ ಶಿರಪಯಂತ ವ್ಯಾಪಿಸಿ
ಕಾದುಕೊಂಡಿಹ ಸಂತತ ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಟ್ಟಲನು ೪-೨೦